

Vergaderjaar 2008–2009

25 847

Evaluatie Wet voorzieningen gehandicapten

Nr. 79

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2009

Inleiding

Op 11 november 2008 heb ik met uw Kamer gesproken over de diploma's van Valys-chauffeurs (Kamerstuk 25 847, nr. 71). Dit Algemeen Overleg (AO) vond plaats naar aanleiding van mijn brief aan uw Kamer van 3 november 2008 (TK 2008–2009, 25 847, nr. 70). Zowel in deze brief als tijdens het AO heb ik aangegeven dat weliswaar niet alle Valys-chauffeurs in het bezit zijn van de in het Valyscontract verplicht gestelde aanvullende diploma's, maar dat vrijwel alle chauffeurs in dienst zijn bij een vervoerder die in het bezit is van het TX-keurmerk. Omdat het TX-keurmerk ook eisen stelt aan de kwaliteit van chauffeurs en ik wil voorkomen dat eisen dubbel worden opgelegd, heb ik u aangekondigd om te onderzoeken of het TX-keurmerk niet minstens gelijkwaardig is. Dit onderzoek, dat in lijn met de aangenomen motie Van Dijken/Willemse-Van der Ploeg (TK 2008–2009, 25 847, nr. 73) door Connexxion is betaald, is inmiddels afgerond. Met deze brief informeer ik u over de uitkomsten van het onderzoek en de vervolgstappen die ik naar aanleiding hiervan heb gezet.

Chauffeurseisen Valys

In het Valys-contract met Connexxion heeft VWS eisen gesteld aan de kwaliteit van chauffeurs. Naast over een chauffeursdiploma Taxi dient een chauffeur ook te beschikken over de CCV-diploma's Sociale Vaardigheden en Doelgroepenvervoer. Ook is verplicht gesteld dat de chauffeur over actuele kennis beschikt van de Code Veilig Vervoer Rolstoelzittenden en in het bezit is van de opleiding EHBO of levensreddend handelen en hiervoor jaarlijks een herhalingscursus volgt. Connexxion heeft deze bepalingen ook één op één doorvertaald in de contracten met haar onderaannemers. Deze eisen ten aanzien van chauffeurs zijn opgenomen om er zorg voor te dragen dat de pashouder veilig kan reizen en op een juiste wijze bejegend wordt. In dit verband is het relevant om aan te geven dat uit het representatieve klanttevredenheidsonderzoek over 2008 blijkt dat

pashouders de veiligheid met een 9,3 beoordelen en de bejegening door chauffeurs met een 8,8. Voor de zomer informeer ik u uitgebreid over de uitkomsten van verschillende klanttevredenheidsonderzoeken die ik dit jaar en eind vorig jaar heb uitgezet.

TX-keurmerk

Het TX-keurmerk is het landelijk kwaliteitskeurmerk voor de taxi-sector. Om in aanmerking te komen voor dit keurmerk dient een vervoerder te voldoen aan een lijst met voorschriften (waaronder eisen ten aanzien van haar chauffeurs).

Een onafhankelijke instantie controleert daarbij of de vervoerder aan de voorschriften voldoet. Deze controle wordt jaarlijks herhaald en door het jaar heen vinden onaangekondigde controles plaats. De lijst met voorschriften wordt bepaald door een Centraal college van deskundigen waarin gebruikers, opdrachtgevers, vervoerders, werkgevers en werknemers en onafhankelijke partijen als de IVW, adviesbureaus en deskundigen zitting hebben. Op het moment dat het Valyscontract werd gesloten, waren de CCV-diploma's Sociale Vaardigheden en Doelgroepenvervoer verplicht onderdeel van het TX-keurmerk. Connexion vulde daarom de diploma-eisen uit het Valyscontract in door het TX-keurmerk voor onderaannemers verplicht te stellen. In 2008 werden de chauffeurseisen door TX-keur echter gewijzigd. De CCV-diploma's, die ook hogere salariering van chauffeurs tot gevolg hadden, werden niet langer verplicht gesteld en in plaats daarvan werden de volgende chauffeurseisen gesteld:

- Een inwerkprogramma (inclusief kennis code VVR);
- Cursus levensreddend handelen;
- Eenmaal per jaar een algemene (bedrijfs)cursus;
- Eenmaal per twee jaar een specifieke (bedrijfs)cursus.

De te behandelen onderwerpen zijn beschreven in de voorschriften en een opleider dient ingeschreven te staan in het centraal register Opleiders van Stichting TX-keur. Verder wordt de invulling van de cursussen grotendeels aan de vervoerder overgelaten. TX-keur schrijft geen eindtermen of examinering voor en bijvoorbeeld ook niet hoe lang een bepaalde cursus moet duren. Connexion heeft een eigen opleidingsprogramma ontwikkeld dat uitgebreider is dan de TX-norm vereist. Doordat dit opleidingsprogramma echter niet voor chauffeurs van onderaannemers verplicht is, volgt slechts een deel van de Valys-chauffeurs dit programma.

Vergelijking chauffeurseisen Valys en TX-keurmerk

In het onderzoek -dat zich alleen heeft gericht op de opleidingseisen aan chauffeurs- wordt geconcludeerd dat de opleidingseisen uit het TX-keurmerk op dit moment niet minstens gelijkwaardig zijn aan de opleidingseisen die in het Valyscontract tussen VWS en Connexion zijn vastgelegd. Het bureau noemt een aantal redenen hiervoor. Ten eerste dekt de TX-norm inhoudelijk weliswaar een groot aantal -maar niet alle- onderwerpen die bij de CCV-opleidingen aan de orde komen. Ten tweede kent de TX-norm geen eindtermen en vindt geen onafhankelijke individuele toetsing plaats, wat vervoerders vrijheid biedt om de cursussen zelf in te vullen. Ten slotte kent TX-keur een ingroeimodel, waardoor vervoerders niet onmiddellijk aan alle eisen die TX-keur stelt hoeven te voldoen. Het bureau tekent hier wel bij aan dat het TX-keurmerk ook een aantal voordelen biedt ten opzichte van de CCV-diploma's, zoals de jaarlijkse verplichte actualisatie van de kennis.

TX-keur heeft besloten dat het keurmerk op een aantal vlakken verbeterd dient te worden en wil daarom eindtermen opstellen om zodoende het kader en de inhoud van de opleidingen beter te definiëren. Ook bekijkt zij

in overleg met het Sociaal Fonds Taxi op welke wijze ze een bepaalde vorm van inhoudelijke toetsing kan doorvoeren. Dit zijn positieve ontwikkelingen binnen het TX-keurmerk.

Zoals gezegd, stelt het TX-keurmerk een heel scala aan kwaliteitseisen. Indien met name op het vlak van standaardisatie en toezicht verdere stappen gezet worden, kan het keurmerk haar aantrekkelijkheid voor opdrachtgevers verder vergroten doordat dan op de kwaliteitsgaranties van dit keurmerk gesteund kan worden. Ook nu heeft het TX-keurmerk zeker haar meerwaarde, maar op het aspect van de opleidingseisen van chauffeurs is het TX-keurmerk nu niet minstens gelijkwaardig aan de eisen die gesteld zijn in het Valyscontract.

Conclusie en vervolg

Op basis van het onderzoek heb ik besloten om vast te houden aan de chauffeurseisen zoals deze zijn opgenomen in het Valyscontract. Op dit moment beschikt 100% van de chauffeurs over een chauffeursdiploma Taxi, 41% van de chauffeurs over het diploma Sociale Vaardigheden en 32% over het diploma Doelgroepenvervoer. In dat licht heb ik met Connexxion de principeafpraak gemaakt dat zij op zo kort mogelijke termijn volledig moeten voldoen aan de contractsbepalingen. Deze termijn is -net als de onderliggende fasering- mede afhankelijk van de capaciteit van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen dat de examens van de diploma's dient af te nemen. Connexxion zal door middel van ritstaatcontroles en mystery guestonderzoeken toezien op de diplomaontwikkeling bij haar onderaannemers en zal mij tweemaandelijks informeren over de voortgang. Mocht een onderaannemer zijn contractuele verplichtingen niet nakomen, dan zal overgegaan worden tot ontbinding van de met deze onderaannemer gesloten overeenkomst, en zal Connexxion er zorg voor dragen dat de continuïteit van het vervoer gewaarborgd is. Ten slotte heb ik reeds richting Connexxion aangegeven dat ik aan het einde van dit jaar onafhankelijk steekproefsgewijs zal laten controleren of alle Valys-chauffeurs daadwerkelijk over de juiste diploma's beschikken. Indien dit onverhoopt niet het geval is, zal ik passende maatregelen treffen. Zo kan ik bijvoorbeeld overgaan tot het opschorten van de voorschotbetaling aan Connexxion of in het uiterste geval gelden terugvorderen. Vanzelfsprekend zal ik uw Kamer te zijner tijd informeren over de uitkomsten van dit onafhankelijke onderzoek.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. Bussemaker